

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Kurban Bayramı tatili boyunca meydana gelen toplam 3 bin 913 trafik kazasında 44 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 6 bin 370 vatandaşımız yaralanmıştır. Ramazan Bayramının ilk 4 gününde meydana gelen kazalarda ise 34 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 4 bin 784 vatandaşımız yaralanmıştır.

Kurban Bayramı boyunca otoyol ve karayollarında hız sınırlarının sıkça değiştirildiği güzergâhlarda yerleştirilen radarlar, milyonlarca sürücüyü doğrudan etkilemiştir. Radar uygulamalarındaki amacın “trafik kazalarını önlemek ve can kayıplarını azaltmak” olduğu belirtilmesine karşın, veriler kazalarda anlamlı bir düşüş sağlamadığını ortaya koymuştur. Buna göre;

- Hız sınırı 140 olan otoyollarda can kaybı yaşanmamıştır.
- Hız sınırının 130 olduğu otoyollarda 2 vatandaş,
- Hız sınırının 50 ila 80 km arasında değiştiği yerlerde 22 vatandaş,
- Hız sınırının 90 ila 110 km arasında değiştiği yerlerde 20 vatandaş hayatını kaybetmiştir.

Bayramın ilk günde 2 milyonu geçen denetim yapılan araçlardan 12 bin 407'sine “radar cezası” kesilirken, sadece bir günlük ceza tutarının en az 26.9 milyar TL'ye ulaştığı belirtilmiştir. Oysa, bu yılın ilk 4 ayında kesilen trafik cezalarından yapılan tahsilat 21.2 milyar TL'dir. Dolayısıyla bu durum, “Radar cezaları bir tuzak mı, yoksa devlete yeni bir gelir kapısı mı” sorusunu da gündeme getirmiştir.

Yapay zeka destekli sistemlerin sürücüleri uyarıcı herhangi bir tabela olmadan art arda kesilen cezalar ve vatandaşların haklı tepkilerinin ardından radar uygulamasında kullanılan hız levhalarının gözden geçirileceğini duyurulmuş, bu konuda seyir hızını düşüren hız uyarı levhalarının gözden geçirilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı ile bir “inceleme komisyonu” kurulmuştur. Bu çerçevede;

1. Son bir yıl içinde her bir ay verisi ile her biri ayrı ayrı gösterilmek üzere, önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla; hız sınırı 140 km olan otoyollarda, hız sınırının 130 km olduğu otoyollarda ve hız sınırının 90 km-110 km arasında değişen yollar ile hız sınırının 50 km-80 km arasında değişen yollarda kaç kaza meydana gelmiş, kaç vatandaşımız hayatını kaybetmiştir?
2. Hız sınırının yüksek olduğu otoyollarda can kaybının yaşandığı kazaların daha az, diğer yollarda can kaybının daha yüksek olmasının gerekçeleri nelerdir? Bu yolların “şehir içi” ve “meskun yollar” olmasından mı kaynaklanmaktadır? Ülkemizdeki bu durum ile Avrupa'nın bazı örnek ülkelerindeki durumun karşılaştırması ve sonuçları nelerdir?

3. Yapay zeka destekli radar sistemi uygulamasının etkin olarak hayata geçirildiği bayram döneminden önce, ülkemiz genelindeki otoyol ve karayollarında bulunan hız levhaları ve seyir hızını düşüren hız uyarı levhaları en son hangi tarihte denetimden geçirilmiştir? Denetimlerin sonuçları nelerdir?
4. Yapay zeka destekli radar sistemi uygulaması etkin olarak hayata geçirildiği tarihten sonra, ülkemiz genelindeki otoyol ve karayollarında bulunan hız levhaları ve seyir hızını düşüren hız uyarı levhaları hangi tarihte denetimden geçirilmiştir? Denetimlerin sonuçları nelerdir?
5. İşaret levhalarını usulüne uygun hale getirmeden, yol altyapısını güçlendirmeden ve kuralları standartlaştırmadan, üstelik vatandaşların en çok kullanacağını bilindiği bir dönemde, belli bir hazırlık yapılmadan otoyol ve yol üzerindeki her köşeye radar yerleştirmenin temel gerekçesi nelerdir?
6. Trafik cezalarından tahsil edilen gelirlerin her geçen gün artması, iktidarınızın bu gelirleri vergi dışı bir gelir kalemi olarak görmesinden mi kaynaklanmaktadır? Cezaların caydırıcılıktan ziyade bir gelir kapısı olarak görülmesi vatandaşın devlete olan güveni zedelemeyecek midir?
7. Bayram sürecinde kesilen cezaların vatandaşların haklı talepleri de dikkate alınarak iptal edilmesi hükümetinizin gündeminde midir? Olacak mıdır?